

Приходи Доходи Ефективност Рентабилност Постъпления и приходи

1. Показатели за измерване на икономическият резултат. за отрасъла селско стопанство

- брутно вътрешен продукт - тя се отчита като стойност и се отчита като себестойност и се отчита с продукта (ако е фураж се отчитат с месото)

- брутна (обща продукция) - Икономическото съдържание на brutната продукция включва осъществен труд,

жив труд и прилаган продукт, $C + V + M$ включва приходи от вички дейности

- брутен (общ) доход - е с икономическо съдържание е $V + M$ т.е. това е много създадена стойност. вложен жив труд и разходи за продукта.

Основни фактори които оказват влияние са:

Продуктивност (среден дебив), цена и материални разходи.

Печалба - основен икономически резултат и критерий за оценка дейността на всеки производител, като икономическа категория тя има няколко измерения

- печалбата е вид доход - получава се за вложени труд и капитали, като отчита ризк

- печалбата е остатъчна величина - може и да не остане :)

- печалбата винаги е положителна величина - т.е. не може печалбата да е на минус :)

Печалбата се разглежда както брутна, като облагаема (фискална), чиста или нетна печалба (от тук се приспада данък дивиденди)

Най общата схема за формиране на печалбата е

- ПРИХОДИ ОБЩО

- приходи от дейността,

- извънредни приходи

- РАЗХОДИ общо

- разходи за дейността

- извънредни разходи

- финансови разходи

- Брутна печалба

- облагаема печалба

- минус данъци
- = на чиста или нетна печалба

Печалбата в икономическите разчети се разглежда като:

- Нормално - тя осигурява възстановяване на производствените разходи и необходимият доход на собствениците на произв. фактори

- Икономическа печалба - тя е по-висока от нормалната създава възможност за натрупване и развитие

- Средна размера на икономическата печалба на единица продукт (разлика между среден приход и среден разход)

- Пределна - показва изменението на икономическата печалба в зависимост от изменението на количеството продукция

т.е. това е печалбата от единица допълнителна продукция

Анализ на печалбата и пътища за разкриване на нейното увеличение.

Ефективност и рентабилност - това са основни показатели с които се измерва икономическата резултатност те се използват за анализ и оценка на получените резултати, избор на икономическите отношения, планиране и прогнозиране

Ефективността се определя от съотношението в стойност резултат от дейността и разходите за неговото получаване т.е. в числител ще имаме производствен резултат а в знаменател разходи.

Ефективността може да бъде

- фактическа
- прогнозна
- планова

Рентабилност - тя е свързана с печалбата и се изразява по два начина отношение на печалба към капитал или печалба към разходи

ефективност и рентабилност от упражнения!!!!!!

Критични точки в стопанската дейност

Анализът на зависимостта между количеството продукция, разходи, приходи, и печалба позволяват да се очертаят няколко критични точки в дейността на стопанството

Това се основава на

а) Функцията на добива която характеризира зависимостта между количество продукция и разходи (на производствени фактори)

б) функция на разходите която характеризира зависимостта между разходи и кол. продукция

характеризира се с това че с увеличаване да добива отначало дегресивно а след това прогресивно

Въз основа на горните зависимости могат да бъдат очертани следните критични точки

T1 - известна като критична точка на пределните разходи или праг на закона на добива

намира се там където пределните разходи се променят от дегресивно в прогресивно

T2 - Нарича се минимум на производството (добива) - намира се там където средните променливи разходи добиви са най ниски

T3 - нарича се оптимум на добива - намира се там където средните съвкупни разходи са равни на пределните

За да се разбере значението на тези точки чрез въвеждане на цена можем да анализираме зависимостта между разходи и резултат от дейността,

при това се формират още три критични точки които са известни като

X1 - точка на равновесието (прагна печалбата)- приходите на продукцията са равни на разходите

X2 - максимум печалбата - приходите за по-големи от разходите (разликата между приходи и разходи е най-голяма)

X3 - Граница на печалбата - разликата между разход са равни на приходите